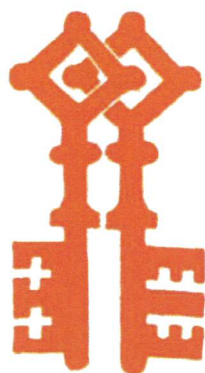
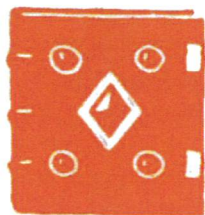

RE-FORMATIO

ÅRGANG 63

ISSN 0900-8519

2 / 2022

Kirkelig Fornyelses symbol: Helligåndsduen

"Helligåndens virke" var temaet for FKF's landskonvent i 2022. I dette nummer af Re-formatio bringes et af årets foredrag. Konventets andet og meget fortrinlige foredrag blev holdt ud fra fyldige stikord og har derfor ikke egnet sig til publicering. Desuden bringes prædikener fra konventet.

Fællesskabet Kirkelig Fornyelse antog ved sin oprettelse i 1979 Helligåndsduen som sit mærke. Valget af dette symbol havde en dobbelt begrundelse:

Fællesskabet samledes om bønner om Helligåndens fornyelse af Kirken i Danmark. Kilderne til denne fornyelse så man i en genopdagelse af og besindelse på den kirkelige overlevering, som den findes i Skriften, bekendelsen, liturgien, missionen, katekesen og diakonien, altså hele den apostolske overlevering under Helligåndens vejledning. Det er en tilgang, som vi finder gentagne gange i kirkens historie, og som har været udgangspunkt for de mest frugtbare vækkelse og retledninger af Kirkens vej ud over jorden og opretholdelse af Kirkens eksistens. Ønsket var at søge sandheden, den rette vej, livet, i Kirkens apostolske og katolske (sande og fulde) overlevering.

Oprettelsen af Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE var inspireret af forbindelser til de højkirkelige bevægelser i Sverige og England. Det svenske "Arbetsgemenskapen Kyrklig Förnyelse", der var oprettet i 1958, havde dette symbol. Svenskerne havde på deres side overtaget det fra den tilsvarende anglikanske bevægelse Church Union fra 1933 (med rødder i The Church of England Protection Society fra 1859).

Prædiken til Kristi Himmelfartsdag 2022. ved pastor Jan Bjerregaard

Dagen i dag, Vor Herre Jesu himmelfærd, er en overset helligdag. Sådan sagde en gammel præst engang til mig. Nu er jeg selv en gammel præst, og jeg må gentage hans ord: Dagen i dag er en overset helligdag.

Og det er den. Jeg fik netop i går at vide, at der i I.M. sangbog slet ikke er en sang eller salme til denne dag.

Denne dag, som er en stor dag i frelseshistorien. Den følger sig jo ind i de andre store højtidsdage i frelsesværket: Julen, påsken og pinsen. Stor er den, fordi denne dag afslutter det frelsesværk, som Gud har gjort i vor verden ved sin Søn, Jesus.

Denne dag, hvor Jesus blev modtaget af de himmelske hærskarer med jubel, med tak, med lov og udsigelig glæde, over at skaberværkets ulykke var vendt til glæde og harmoni. At der var rådet bod på syndefaldets ulykke.

At Guds frelsesplan var lykkedes.

Selve frelsesgrundlaget lagde Gud ved sin Søns død på korset. Han døde for vore synders skyld, at der ved hans død kunne komme syndsforladelse og evigt liv til os.

Men dette frelsesværk ville ingen betydning have, om det ikke også blev forkyndt for os, så vi kan tro det, række ud efter det, og lade det gøre sin gerning i os.

Derfor hedder det også: at Jesus blev opvakt for vor retfærdiggørelses skyld (Rom 4,25). Jesus opstod for at kunne give os del i det liv, som han vandt os på korset.

Hvad dette udtryk: han blev opvakt for vor retfærdiggørelses skyld, indebærer, det ser vi udfolde sig i begivenhederne mellem Herrens opstandelse og himmelfærd. I disse 40 dage lærte Jesus sine disciple alt det, han ikke kunne lære dem før sin lidelse og død, men nu kunne, fordi disciplene havde set og forstået, at han virkelig var opstanden. At han havde overvundet døden, at han i sandhed er Guds Søn, som har al magt i himmelen og på jorden. Lukas fortæller os, at Jesus efter sin opstandelse sagde til disciplene: "Dette er, hvad jeg sagde til jer, mens jeg endnu var hos jer: alt det må gå i opfyldelse, som er skrevet om mig i Mose lov og profeterne og salmerne." Da åbnede han deres sind, så de forstod skrifterne, skriver Lukas

videre. Og han sagde til dem: "Således står der skrevet, at Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at der i hans navn skal prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag og begyndes fra Jerusalem. I skal være vidner om dette."

Og nu kunne de være vidner, fordi Jesus havde åbnet deres sind, så de forstod skrifterne. Han havde i 40 dage talt til dem om alt det, der hører Guds rige til.

Som et kuriosum kan det måske nævnes her, at Grundtvig var overbevist om, at Herren i løbet af disse 40 dage havde givet apostlene trosbekendelsen, den apostoliske trosbekendelse, og derfor kunne Grundtvig heller ikke have kirke-fællesskab med dem, som fornægtede blot et ord i denne bekendelse.

Men så meget kan vi sige, at alt, hvad der var nødvendigt for i sandhed at kende evangeliet og i sandhed at kunne forkynde det, og være Jesu vidner i denne verden, alt det gav Jesus sine disciple i disse dage, for at de kunne føre os til retfærdighed.

Kun én ting, hvis man kan kalde det en ting, manglede: Kraften fra det Høje.

Guds hellige Ånds levende nærvær i og forvandling af disciplene, til i sandhed at kunne være apostle og vidner, det manglede.

Men Helligånden kunne Jesus først give sine disciple, efter at han havde taget sæde ved Faderens højre hånd, som vi siger det, og må sige det, fordi den åndelige virkelighed, der ligger gemt bag disse ord, ikke kan udsiges eller beskrives med andre menneskelige ord.

Men pinsedagen skete det, da kom Helligånden til disciplene; de blev, som Lukas skriver det, døbt med Helligånden, og det blev indledningen til disciplenes liv som apostle, den apostelgerning som vi kan læse om i Apostlenes Gerninger og i brevene i det nye Testamente. Markus fortæller i evangelieteksten til i dag, at Herren virkede med og stadfæstede ordet ved de tegn, som fulgte med. Og tegnene beskriver Markus som disse: "I mit navn skal uddrive onde ånder; de skal tale med nye tunger; de skal tage på slanger, og hvis de drikker dødbringende gift, skal det ikke skade dem; på syge skal de lægge hænder, og de skal blive raske." Der er ingen af disse tegn, som vi ikke ser opfyldt enten i apostlenes virke eller i kirkens historie. Og nogle af tegnene: uddrivelse af onde ånder, tungetalen og helbredelsen af syge, det er tegn, som vi ser i hele kirkens historie. Der er også mange andre åndelige gaver, som ikke nævnes her, men som vi hører om i Paulus' breve. Vi ser ikke så meget til disse gaver i vor tid og i vore sammenhænge.

Men jeg husker endnu det Åndens vejr, der opstod med den karismatisk bevægelse, som berørte stort set hele verden. En bevægelse, som jeg blev meget velsignet af, og hvor vi så nådegaverne i funktion. Eller jeg kan nævne et kirkesamfund, som de fleste af jer nok har hørt om, og som nu lever et stille liv: de katolsk-apostoliske menigheder. Jeg læste for nogen tid siden en prædiken af en af deres præster, og i denne skriver han, at der var en tid, hvor han ikke kunne forestille sig, at der ville komme en tid, hvor Paulus' formaning til menigheden i Korinth om profeternes adfærd ved menighedens gudstjenester, skulle komme til at give mening. Men den kom, denne tid, hvor Paulus formaning om profeternes adfærd ved gudstjeneste ikke kun gav mening, men var kærkommen og nødvendig. Men hele dette Åndens liv og kraft, som vi kan se udfolde sig i kirkens historie, det er jo mærkeligt fraværende i vor tid. Hvorfor?

Ja, gid jeg kunne svare på det spørgsmål. Det nærmeste svar jeg kan give er, at der også i vort eget trosliv er frugtbare tider og så tider, hvor man er som i en ørken. Sådanne klager hører vi gennem kirkens historie fra mange fromme troende. Men Åndens liv er ikke noget, vi bestemmer over. Vi kan føle en smerte ved det, der ikke er, men så lad det blive en anledning til bøn og selvransagelse.

Jeg kunne måske også komme med en forklaring: Apostlen Paulus taler indirekte om, at den nye pagt vil få en ende som den gamle pagt fik, en ende med frafald og vantro, en ende, der vil bane vejen for Antikrist. Og dette frafald, synes jeg, kan vi se overalt i dag. Er det så enden? Nej, det er begyndelsen til en ny tid, en tid, som disciplene spurgte Herren om før Himmelfærden: "Herre, er tiden nu kommet, da du vil genoprette riget for Israel?" Genoprettelsen – og ikke kun for Israel – men for alle troende i alle tider, det er det, der er på vej, sådan tænker jeg. Det tusindårige rige, som er afslutningen på kirkens nuværende tid, som er kampens, stridens, forkyndelsens og vidnesbyrdets tid. Er det det, som er på vej. Jeg tror det, og jeg håber det. Det stærkeste tegn i tiden er nok Israels hjemkomst til deres fædres land, men det moralske forfald i vor tid taler også sit eget sprog, om at Herrens komme er nær.

Og indtil det sker, er Herrens bud: Hold fast ved det, I har, indtil jeg kommer. Indtil han kommer; for denne Jesus, som er optaget fra os til Himmelen, han skal komme igen på samme måde, som de så ham fare til Himmelen.

Og han, som for til Himmelen og skal komme igen fra Himmelen, for at føre os til Himmelen, ham være evig ære og tak.

Autoriteten i kirken

ved pastor Ole Skjerbæk Madsen

I den offentlige debat gøres det ofte gældende, at ingen kan tale på folkekirkens vegne. Hvis man spørger om kirkens holdning til f.eks. etiske, sociale, politiske og klimarelaterede spørgsmål, kan man ikke få et svar. Ingen har tilsyneladende autoriteten til at udtrykke kirkens holdning. Og dog er der i en luthersk kirke, som vi skal se, autoritative kilder for kirkens tro og praksis.

Anderledes i den katolske kirke: hvor det kirkelige læreembede rent faktisk kan udtale sig autoritativt og gør det. Kirken har en tydelig stemme ind i samtidens diskurs og definerer troen.

Jeg vil først se på ordet *Autoritets* betydning mere alment; dernæst i det romerske samfund, derpå i den katolske kirke, så en luthersk forståelse af autoritet. Endelig vil jeg med et tilbageblik til NT skitsere en nutidig forståelse af autoritet i kirken og kirkens mission.

Ordet "Autoritet" kommer fra latin *auctoritas*. Ordet er afledt af *auctor* = op-hav, og derefter oprindelse, ophavsret. *Auctoritas* kan oversættes troværdighed, vægt (vigtighed), indflydelse, personlig vægt, garanti, autenticitet, magt (overdraget magt), befaling, dekret, ansvarlighed, betydningsfuld og indflydelsesrig person.

De mest almindelige græske ord, som dækker betydningen af *auctoritas* er *exousia* og *euthyne*. Det sidste ord rummer betydningen ansvarlighed og troværdighed, men forekommer ikke i NT; det gør *exousia* imidlertid. I engelske oversættelser gengives det ofte som *authority*, mens den danske oversættelse har magt; Vulgata bruger tilsvarende *potestas*. *Exousia* kan oversættes magt, autoritet, vægt, moralsk autoritet, indflydelse; dernæst autorisation, delegeret myndighed eller magt; i senjødedommen brugtes ordet også kvasipersonligt om en åndelig myndighed/åndsmagter, og dernæst om en jordisk magt/myndighed. I NT finder vi nuancer af ordet som magten til at vælge, frihed til at gøre som man vil, tilladelse; dernæst: fysisk, mental, åndelig kraft; en evne eller styrke som er givet en; den magt der ligger i at have indflydelse eller ret. NT bruger også ordet om herskermagt og styre, jordisk magt, derfor også om jordiske magthavere og åndsmagter.

Autoritet i det romerske samfund

I det antikke Rom kendte man tre begreber for autoritet: *auctoritas*, *potestas* og *imperium*. Det sidste ord dækker måske over den største autoritet, nemlig kommandoen over den romerske hær. *Potestas* var retligt bestemt magt, knyttet til de forskellige offentlige embeder. *Auctoritas* er sværere at definere, da det var en uhåndgribelig social autoritet, som var bundet op på omdømme og status; i familien gjaldt det ikke mindst husfaderen (*paterfamilias*), hvis autoritet var uindskrænket.

Kilden til en persons *auctoritas* kunne være en fortjenstfuld handling, f.eks. tapprerhed og mod på slagmarken, og ikke mindst sejr over fjenderne. Kilden kunne også være det embede man besad, ikke mindst havde en konsul en høj grad af *auctoritas*. Endelig kunne *auctoritas* være arvet, fordi man var født ind i en ædel slægt, bar et gammelt familienavn, eller fordi familien havde langtrækkende sociale og politiske forbindelser. Et eksempel: Octavianus *auctoritas* inden han blev kejser Augustus skyldtes, at han var adopteret af Cæsar, og den blev ikke mindre, da Cæsar blev ophøjet til gud, og at hans slægtslinje kunne føres tilbage til Venus, Aeneas og Romulus og Remus. Så hans *auctoritas* var skyhøj.

Hvis vi sammenholder de sproglige betragtninger med den korte gennemgang af autoritet i Rom, kunne vi måske sige, at autoritet handler om den troværdighed, subsidiært det retskrav en person eller sag har, som gør at andre føler sig overbevist deraf eller forpligtet derpå. Overført på kirken betyder det, at kirkens autoritet hviler på at dens tjeneste er legitimeret af Jesu Kristi sendelse. Når vi har tiltro til en sandhed grundet på autoritet, kalder vi det tro. Når vi vælger at følge en anordning, en regel grundet på autoritet, taler vi om lydighed. Tro og lydighed er ofte former for indirekte erkendelse, som beror på formidlerens autoritet – og altså ikke nødvendigvis erkendelse som bygger på egen erfaring eller efterforskning / undersøgelse. (Neues Theologisches Wörterbuch, WBG).

Autoritet i den katolske kirke

Kort sagt hviler autoritet i den katolske kirke på tre ben: Biblen, Traditionen og Embedet. Kirken er et levende fællesskab i apostlenes tro; Helligånden gør troen levende, fordi den virker i og læres at kende i netop det som er autentiske udtryk for Guds åbenbaring af sig selv til vor frelse i Jesus Kristus. Derfor er Biblen, traditionen og embedet autoriteter som kan tros og

adlydes. Det begrundes i en lidt udvidet form i Den katolske Kirkes Katekismus (KKK,688):

Vi lærer Helligånden at kende

- i skrifterne, som Han har inspireret;
- i Traditionen, som kirkefædrene er de altid aktuelle vidner om;
- i Kirkens læreembede, som Han bistår;
- i den sakramentale liturgi, gennem dens ord og symboler, hvor Helligånden forener os med Kristus;
- i bønner, hvor Han går i forbøn for os;
- i de karismer og tjenester, hvorigennem Kirken bygges op;
- i de tegn, som det apostoliske og missionerende liv afgiver;
- i helgenernes vidnesbyrd, hvor Han viser sin hellighed og fortsætter frelsens værk.

Gennem denne forståelse af Helligåndens virke bliver autoritet ikke begrænset til noget statisk eller juridisk som det af og til kan karikeres i protestantisk polemik – om end tendensen er juridisk.

Autoritetens kilde er Guds åbenbaring:

Ved sin åbenbaring "taler den usynlige Gud i sin overstrømmende kærlighed til menneskene..., og Han færdes blandt dem for at indbyde dem til fællesskab med sig selv..." Det rette svar til denne indbydelse er troen. Ved troen underkaster mennesket Gud sin forstand og sin vilje..." (KKK142-143). Vi tror Gud "på grund af Guds egen autoritet som åbenbarer ..." (KKK 156).

Den første autoritet i kirken er derfor *Den hellige Skrift*, som er Guds tale, der er nedskrevet under Helligåndens inspiration, og som sådan peger alt i den hellige skrift på Jesus Kristus. "Gennem alle den hellige Skrifs ord siger Gud i virkeligheden kun et eneste ord, i hvilket Han udsiger hele sig selv." Dette Ord er det som var i begyndelsen, som var hos Gud og var Gud. (KKK 102). Det er Biblen i sin helhed som er kirkens autoritet, fordi der er skrevet inspireret af Helligånden og som sådan har Gud som den egentlige *auctor*/forfatter; og som sådan er den overgivet til kirken. Skrifterne er hellige og kanoniske, altså rettesnor for kirken. Selvom hver forfatter har sin personlige stil, har Gud brugt netop den enkeltes evner og personlighed til at udtrykke sine intentioner. Som inspirerede af Helligånden, må de troende "erkende, at Den hellige Skrifs bøger urokkeligt, trofast og uden fejl lærer den sandhed, som Gud med henblik på vores frelse har villet skulle besegles i de Hellige skrifter." Det betyder dog ikke, at den kristne tro er en "bogreligion", for kristendommen er Guds "Ords" religion.

Derfor må Kristus, Guds levende Ord ved Helligånden åbne hjerterne så at vi forstår Skrifterne.

Altså Biblen er åbenbaring, og den bliver åbenbaring for os, når Ordet ved Ånden åbner os så at vi tror.

Den hellige Skrift omfatter mere end "vores" Bibel, idet også apokryferne er medregnet. Derfor regnes Vulgata for den autoritative oversættelse af Biblen.

Traditionen.

Den hellige Tradition er nært forbundet og forenet med Den hellige Skrift. "Da begge springer fra samme guddommelige kilde, flyder de på en måde sammen og strømmer mod det samme mål." (KKK 80). Begge videregiver Guds ord og Kristi undervisning, biblen skriftligt, mens traditionen går tilbage til apostlenes mundtlige forkyndelse, deres eksempler og forordninger, hvorigennem de "overleverede hvad de selv enten havde modtaget gennem deres liv sammen med Kristus, og gennem Hans ord og gerninger, eller havde lært gennem Helligåndens inspiration." (KKK 76). Den apostoliske tradition er altså den åbenbaring, som apostlene blev betroet som udsendte af Jesus Kristus og oplyst af Helligånden, og som de forkynner som kilden til frelse, til sandhed og som moralske normer. (KKK 75).

Senere tilkomne traditioner er forskellige udformninger af den apostoliske tradition som er lokalt tilpasset eller udformet til forskellige tider. Sådanne traditioner kan bibeholdes, ændres eller opgives i lyset af den apostoliske tradition under vejledning af læreembedet. (KKK 83).

Den katolske kirkes Katekismus henviser til Skt. Irenæus af Lyon i sin begrundelse for traditionens autoritet:

Skønt kirken er spredt over hele jorden... bevarer den med stor omhu den forkyndelse og den tro, som den har modtaget fra apostlene og deres disciple... Den tror og forkynner på én og samme måde, som havde den kun én sjæl og ét hjerte og ... én mund.

For skønt sprogene er forskellige over hele verden, er Traditionens indhold ét og det samme...

Kirkens budskab er altså sandfærdigt og solidt, eftersom det er hos den, at den ene og samme vej til frelse viser sig i den ganske verden.

Denne tro, som vi har modtaget af Kirken, bevarer vi med omhu, for som en kostbart betroet skat i et mageløst kar, forynges den uophørligt under Helligåndens virken og forynger selve det kar, den er indeholdt i. (KKK 172-174)

Irenæus talte om den sandhedens rettesnor, som den døbte fik del i ved sin dåb. Andre oldkirkelige forfattere talte på samme måde om *regula fidei* (troens rettesnor). Og der tænktes her på en sammenfatning af kirkens lære. Forud for dåben fik katekumenen overgivet trosreglen ved en *traditio symboli* (en overgivelse af symbolet). Symbolet blev da identificeret med dåbsbekendelsen: den apostolske og den nicænske trosbekendelse.

Embedet

For at forstå Skriften og Traditionen ret og fastholde kontinuiteten og enheden i forkyndelsen behøves et læreembede. Katekismen udtrykker det således:

Men opgaven, der består i autentisk at fortolke Guds Ord både i Skriften og i Traditionen, er alene betroet til Kirkens Læreembede, hvis autoritet udøves i Jesu Kristi navn, det vil sige til biskopperne i forening med Peters efterfølger, biskoppen i Rom. (KKK 85)

Læreembedet står ikke over Ordet hverken i form af Biblen eller Traditionen. Det lærer kun det, som det selv har modtaget, men ved Helligåndens hjælp lytter det til Ordet og bevarer det som en skat. Det er fra denne skat kirken definerer lære og praksis som udtryk for Guds åbenbaring.

Kirkens læreembede udøver i hele dens omfang den af Kristus modtagne fuldmagt, når det definerer dogmer, det vil sige når det fremsætter sandheder som er indeholdt i den guddommelige åbenbaring, eller på definitiv måde fremsætter sandheder som har en nødvendig forbindelse med dem, i en form, der forpligter det kristne folk til en uigenkaldelig troens tilslutning. (KKK 88)

Et udtryk for embedets autoritet er det at det har fået Gudsrigets nøgler betroet. Vægten lægges på at det er til apostlene, Jesus overdrager autoriteten til at binde og løse, altså at tilgive synder, afsige læremæssige domme og træffe disciplinære beslutninger i Kirken. Peter indtager førstepladsen blandt apostlene: Du er Peter og på den klippe vil jeg bygge min kirke! Kirkens autoritet stammer fra apostlene og varetages af læreembedet, primært biskopperne sammen med paven.

Autoritet i reformatorisk kristendom

Dybest set er der kun en kilde til autoritet i reformatorisk kristendom, nemlig den hellige skrift, som er Guds åbenbaring for os. *Sola scriptura* – Skriften alene er autoriteten i kirken, ikke Skrift og Tradition og Embede. *Sola scriptura* – Skriften alene skal ikke forstås som om der er lighedstegn mellem Gud og Biblen, men når vi lytter til Biblen, lytter vi til Gud. Og når Gud

åbenbarer sig, kalder det på troen. Troen hører Biblens ord som Guds troværdige ord, som derfor holdes for sandt og som må lydes. Den hellige Skrift er norm for kirkens undervisning og forkyndelse, for sjælesorg og efterfølgelse, tilbedelse og bøn, og kirkeordning / lederskab. Reformatorerne må bestandigt spørge: "Hvor står det skrevet?" (fx Luthers Lille Katekismus under dåben og nadveren).

Luther trak selv linjen klart op i sit svar til Rigsdagen i Worms, da denne krævede, at han tilbagekaldte sine skrifter:

Med mindre jeg bliver overbevist ved vidnesbyrd fra skrifterne eller ved klare grunde – thi jeg tror hverken paven eller kirkemøderne alene, da det står fast, at de ofte har taget fejl og modsagt sig selv – så er jeg overvundet af de af mig anførte skriftord, og min samvittighed er fanget i Guds ord. (Lerfeldt s 150)

Luther vurderede hele biblen højt, og skrev således i fortalen til Gamle Testamente, at skriften er "den allerhøjeste og ædleste helligdom, ja, den allerrigeste bjerggrube, som aldrig kan graves tom – så du kan finde den guddommelige visdom... Her finder du det svøb og den krybbe, som Kristus ligger i." (Lerfeldt s 159). Og han gør det helt klart at Biblen er den afgørende autoritet i kirken, når han skriver:

Deri stemmer alle sande og hellige bøger overens, at de alle tilsammen prædiker og underviser om Kristus. Det er også den rette prøvesten til bedømmelse af enhver bog, at se om de forkynder (driver på) Kristus eller ej, eftersom hele skriften viser hen til Kristus. (Lerfeldt s160-161)

Sola scriptura – Skriften alene er sammen med *Sola gratia* (nåden alene) og *Sola fide* (troen alene) blevet anført som en sammenfatning af Luthers teologi, selvom denne sammenfatning først skete i 1916 i en artikel af den amerikanske teolog Theodore Engelder¹. Af og til tilføjes også *Solus Christus* (Kristus alene) som et fjerde grundprincip. Skriftens autoritet beror på at den åbenbarer Gud, sådan som Gud møder os i Kristus. Troen griber ordet og den troende retfærdiggøres – ikke i kraft af gerninger men i kraft af Guds nåde. Vanskeligheden ved disse "Alener" er ordet "alene", men når de bruges sammen, betyder det, at de ikke udelukker hinanden. "Alene" bruges for at tydeliggøre hvad der er sund lære og praksis og derfor er de fire "alener" redskaber til at skelne mellem ånderne: Hvad kommer fra Helligånden og hvad fra andre kilder?

¹ I W H T Dau (ed), Four Hundred Years. Commemorative Essays on the Reformation of Dr. Martin Luther and Its Blessed Results.

Hvis vi skal forstå den lutherske forståelse af autoriteten i Kirken, må vi forstå at Luthers anliggende dybest set er kristologisk og sjælesørgerisk. 1) Ærer en lære eller praksis Kristus og hjælper det mennesker til at anerkende ham som herre. 2) Bringer denne lære eller praksis trøst til de ængstede samvittigheder?

Solus Christus udfordrer vores forkyndelse og trospraksis til at fokusere på Jesus Kristus, til at indbyde mennesker til at tro og begynde et nyt liv i ham, og til at opfordre gamle kristne til virkelig at leve som hans disciple.

Sola Gratia udfordrer vores forkyndelse og trospraksis til at ære Kristus og gennem ham Faderen i en anerkendelse af, at livet er en Guds gave, og at frelsen alene har sin grund i Guds vilje til at frelse det fortabte.

Sola Fides udfordrer vores forkyndelse og trospraksis til at lade Guds initiativ og frelsesvilje komme først. Det er Guds løfter og Guds frelsende nærvær i Ordets inkarnation, død og opstandelse som er troens genstand – det som vores enkle tillid retter sig imod og griber ud efter.

Sola Scriptura udfordrer kirken til virkelig at have Biblen som norm for lære og liv. Det betyder at vores forkyndelse og trospraksis er bundet til Skriften, men det er ikke fundamentalisme pga. de andre "alener", så at vi forfalder til at gøre Biblen til gud, men det betyder at vi længes efter et kirkeliv som er bibelsk. Jo mere rodfæstede menighedens medlemmer er i det bibelske ord, desto bedre genkender de Guds ledelse og desto bedre er de i stand til at skelne mellem ånderne og genkende, at Jesus stadig er vores lærer, når vi hører det forkyndte ord.

Skriften alene er autoriteten i kirken, men denne støttes af de oldkirkelige bekendelser og de lutherske bekendelsesskrifter. I den forstand formidler de gode råd og indsigter fra generationerne før os, men de står ikke over Skriften og er heller ikke sidestillet med Skriften, men tjener Skriftens sandhed og fremhæver/understøtter dens normgivende autoritet.

For den lutherske reformation peger hele skriften på Kristus og kalder mennesker til tro på ham. Mennesker retfærdiggøres for Gud, "når de tror, at de tages til nåde, og at syndernes forlades dem for Kristi skyld, han som ved sin død har gjort fyldest for vore synder. Denne tro tilregner Gud som retfærdighed for sig." (CA 4; den artikel hvorved kirken står eller falder).

Og her får så også embedet sin rolle: For at vi kan komme til denne tro, er det embede at lære evangeliet og række sakramenterne indstiftet." (CA 5).

Og for at lære evangeliet offentligt og for at forvalte sakramenterne skal embedsbærerne være "rettelig kaldet dertil". (CA 14).

Den augsburgske bekendelse behandler også den kirkelige magt (*potestas*) eller nøglemagten. (CA 28). Den kirkelige magt, som er betroet biskopperne ifølge Johs. 20:21-22, er åndelig og må ikke sammenblandes med nogen form for verdslig magt. Nøglemagten forstås som en befaling fra Gud om at prædike evangeliet, tilgive og fastholde synder og forvalte sakramenterne; dette indebærer også en forkastelse af vranglære og udelukkelse af åbenbare syndere fra kirken. Men denne myndighed kan kun udøves ved ordet; dog må biskoppen adlydes, da han handler som kaldet af menigheden. Biskopperne må anvise en orden i menighederne, så at alt går ordentligt til – dog uden, at det tynger samvittighederne, eller opfattes som om hans forskrifter er nødvendige for frelsen. Biskoppens tjeneste begrænses sådan, at dersom han lærer eller befaler noget som er i modstrid med evangeliet, må menighederne ikke adlyde ham.

I "Traktaten om pavens magt og overhøjhed" (1537) tydeliggøres tankerne fra Den augsburgske bekendelse. Hvor der findes en kirke, findes også retten til at forvalte evangeliet; altså det er menigheden som får nøglemagten betroet af Jesus. Hvor den katolske kirke henviser til Matth. 16:18-19 (Du er Petrus), begrundes nøglemagten her ud fra Matth. 18:18-20 om menigheds myndighed til at løse og binde i spørgsmålet om menighedstugt: "Hvad I (2 eller 3 / den forsamlede menighed) binder..." Dette sammenkædes med 1. Pet. 2:9: "I er et kongeligt præsteskab." Da menigheden har retten til at forvalte nøglerne, har den også retten til at kalde, vælge og indvie tjenere, for den ordineredes tjeneste har sit grundlag og udgangspunkt i og sin myndighed fra de troendes almindelige præstedømme. Men når en tjener er kaldet, valgt og indviet, er denne en gave fra Gud til menigheden med henvisning til Ef. 4:8-12. Den negative konklusion er, at menigheden i en situation hvor biskopperne enten er vranglærere eller nægter at ordinere rette lærere, kan tage magten tilbage og selv ordinere egne præster, som er præster med samme gyldighed som hvis de var ordineret af en biskop.

Hvordan skal vi forstå autoritet i nutidens kirkeliv – eller genfinde den?

Efter min opfattelse er udgangspunktet for at forså autoritet i kirken Jesu befaling om at gøre alle folkeslagene til hans disciple:

Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befale jer.

Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende (Matth. 28:18.20)

Autoriteten tilhører Jesus Kristus. Den er givet ham af hans himmelske far. På sin vis går Kristi autoritet tilbage til begyndelsen, ja forud for begyndelsen, da han er Guds evige Logos / Ord, hvorved Gud skaber alle ting og som er Guds tolk i skabelsen, i frelsens historie og fuldendt i Ordets inkarnation som Jesus Kristus. Men da kirken er fællesskabet af Jesu disciple, må vores forståelse af autoriteten i kirken fokusere på ham. Men Jesus deler sin autoritet med disciplene, idet han sender dem til verden, ligesom han selv er sendt til verden. "Som Faderen har sendt mig, sender jeg også jer!" (Johs 20:21).

Når Jesu autoritet anerkendes af disciplene, så at de tror og lyder, er der ikke tale om en indirekte erkendelse, men hans autoritet er for dem begrundet i den personlige relation til ham, erfaringen af Guds nærvær i ham, erfaringen af at Guds rige er brudt igennem hvor han er, og begrundet i modtagelsen af Helligånden, som han giver dem del i. Jesu sendelses-ord til disciplene påskedags aften fortsatte med at Jesus blæste ånde i dem: "Modtag Helligånden!" (Johs 20:22).

Autoriteten i kirken er givet med disciplenes sendelse (at de er sendt af Jesus), med deres modtagelse af Helligånden – og den er aldrig blot noget ydre. De kalder mennesker ind i en personlig relation til Jesus, og for så vidt disciplenes budskab modtages, og de derved bliver autoritative vidner om Jesus, så er deres autoritet alene grundet i deres egen relation til Jesus. Når de prædiker evangeliet for hele skabningen, når de leder folk til frelse ved at kalde dem til tro og ved at døbe dem, når de tilsiger mennesker syndernes forladelse, når de uddriver dæmoner og urene ånder, når de helbreder syge, når de profeterer og taler i tunger, når de udøver kraftige gerninger – så sker det ikke i kraft af dem selv, men fordi "Herren virkede med og stadfæstede ordet ved de tegn, som fulgte med" (jfr. Mark. 16:15-20).

Autoriteten i kirken handler om en personlig relation til Jesus og om Helligåndens virke. Autoriteten i kirken må aldrig blive til noget kirken besidder eller som kun tros eller adlydes i kraft af en indirekte erkendelse. Det vil aldrig være nok at sige: Sådan står der skrevet... Bekendelsen siger... Martin Luther siger... Du skal tro mig fordi jeg er præst... Du skal gøre sådan og sådan fordi det har Folketinget vedtaget eller kirkeministeriet foreskrevet. Autoriteten i kirken er ikke et menneske (et andet menneske end Jesus) eller en menneskelig ordning, men alene Guds selvåbenbaring:

Mangfoldige gange og på mangfoldige måder har Gud i fortiden talt til fædrene gennem profeterne, men nu ved dages enden har han talt til os gennem sin søn, hvem han har indsat som arving til alle ting, ved hvem

han også har skabt verden. Han er Guds herligheds glans og hans væsens udtrykte billede, og han bærer alt med sit mægtige ord. Da han havde skaffet renselse for vore synder, tog han sæde ved den Højestes højre hånd i det høje, og han er blevet så meget mægtigere end englene, som det navn, han har arvet, overgår deres (Hebr. 1:1-4).

Disciplene – og altså også vi – vidner om Jesus ud fra vores erfaring af ham som Guds Søn, som Guds skabende Ord og som vor Mester og Frelser. Det er et liv i tro og lydighed. Hans autoritet gøres gældende når vi autentisk deler vores tro med hinanden og med verden omkring os. I den forstand kan vi tale om kirkens autoritet og disciplenes autoritet, men det er en afledt autoritet. For vi har fået en myndighed fra Jesus til at tale og handle på hans vegne.

Derfor er jeg også enig med det reformatoriske synspunkt, at det er menigheden som et kongeligt præsteskab, der har fået myndigheden betroet – herunder nøgлемagten. Menigheden er Kristi legeme med ham selv som kirkens hoved. De troendes fællesskab er Kristus sendt til verden – i alt fald i udgangspunktet; det er vores kaldelse. I det fællesskab har vi hver især vores tjenester i overensstemmelse med de nådegaver Kristus tildeler enhver af os ved Helligånden. Alle nådegaver tjener til fællesskabets opbygelse som Kristi legeme. Alle disciple er lige i værdighed:

For I er alle Guds børn ved troen, i Kristus Jesus. Alle I, der er døbt til Kristus, har jo iklædt jer Kristus. Her kommer det ikke an på at være jøde eller græker, på at være træl eller fri, på at være mand og kvinde, for I er alle én i Kristus Jesus. (Gal.3:26-28)

Blandt nådegaverne er der nådegaver til at lede. Paulus nævner Apostle, profeter, evangelister, hyrder og lærere. Han siger at deres tjeneste er en gave fra Kristus til kirken, og deres opgave er at udruste de hellige til at gøre tjeneste, så Kristi legeme bygges op, indtil vi alle når frem til enheden i troen og i erkendelsen af Guds søn, til at være et fuldvoksnet menneske, en vækst, som kan rumme Kristi fylde. Da skal vi ikke længere være uforstandige børn og slynges og drives hid og did af hver lærdoms vind, ved menneskers terningkast, når de med snedighed fører os på lumske afveje, men sandheden tro i kærlighed skal vi i ét og alt vokse op til ham, som er hovedet, Kristus. Ud fra ham føjes hele legemet sammen og holdes sammen, idet hvert enkelt led hjælper til med den styrke, det har fået tilmålt, så legemet vokser og opbygges i kærlighed. (Ef. 4:11-16).

Altså deres myndighed ligger i, at de er givet som en gave fra Kristus til menigheden. Deres autoritet er ikke selvberoende og opbygger ikke deres egen magt eller position eller anseelse. Deres opgave er at hjælpe hele fællesskabet til at vokse til en sådan grad af modenhed, at det rummer Kristi fylde og har hans fylde af nåde, sandhed og kærlighed som norm. Deres autoritet er ikke magt over menigheden, men en autentisk tro udlevet i lydighed og selvhengivende tjeneste efter Kristi forbillede.

Denne tekst læses også ved ordination af præster i Folkekirken. Derfor angiver det også grundlaget for præstetjenesten i vores kirke. Det kirkelige embede har altså ingen anden autoritet end at være givet til kirken og den enkelte menighed. Embedsbæreren tjener i kraft af den nådegave som er blevet ham til del. Derfor er kaldelsen til tjenesten afgørende. Ingen kan tiltage sig tjenesten som præst, hyrde eller lærer. Menigheden kalder den i hvem de genkender en autentisk tro, et liv i tjenende lydighed og nådegaver til at udøve tjenesten. Embedet udspringer af de troendes almindelige præstedømme, fordi det er en nådegave. Sådan skulle det være, men Folkekirkens kaldelsespraksis er problematisk: Man søger et embede. Man udnævnes dertil. Man er embedsmand, og ens første lydighed er statsmagten og kgl. forordninger og den kirkelige lovgivning. Menighedsrådet spørger som regel ikke efter nådegave, tro og livsførelse (det kan ligefrem anses for utilstedeligt).

Opsummerende om kaldelse. Det er Gud som kalder og udruster os til tjeneste i Kristi legeme. For at en kaldelse skal være ret må menigheden spørge Gud til råds og søge Helligåndens vejledning; når de genkender nådegaverne til at varetage tjenesten og/eller Helligånden udtager en person til tjeneste (jfr. Paulus' og Barnabas' udtagelse til apostolisk tjeneste, Ap.G. 13:1-3), kan menigheden kalde den pågældende. For at sikre at ingen indsættes i en tjeneste med tvang eller manipulation, skal der være en indre tilslutning og vished hos personen om kaldets rigtighed. Omvendt sikrer menighedens kaldelse mod at en person giver sig selv en lederrolle i menigheden. Ordinationshandlingen er udtryk for nabomenighedens og den større kirkes bekræftelse af kaldelsen.

Når der lægges alt for megen vægt på embedet i spørgsmålet om autoriteten i kirken er der en fare for at embedet usurperer nådegaverne og sætter de troendes almindelige præstedømme ud af kraft. Et eksempel er spørgsmålet om hvem der kan foretage en eksorcisme (Se KKK 1673).

Når jeg tidligere sagde: "Det vil aldrig være nok at sige: Sådan står der skrevet... Bekendelsen siger..." er det ikke et udtryk for at jeg underkender

Biblen som autoritet, men blot at den ikke kan bruges fundamentalistisk og som et redskab til åndelig ensretning. Biblen er autoritet, fordi det er gennem biblen vi lærer at genkende Guds Ord – Skaberordet, Gud Søn og Ordet, som blev kød. Hvis vi skal genkende den gode hyrdes stemme for at ledes af ham, må vi blive fortrolig med denne stemme. Hvis vi skal prøve samvittighedens indre stemme eller åbenbaringsgaver i menigheden, så vi ikke ledes vild af "hver lærdoms vind", egen/ andres ønsketænkning eller fordomme, så er Biblen vores rettesnor. Når vi begynder at læse eller høre Biblen er det muligt at vi først tror og følger dens påbud i kraft af en indirekte erkendelse, men når Helligånden kommer til, bliver Biblens ord til livets Ord, og vi hører Hyrdens stemme og vi ønsker at følge ham. Det er det Grundtvig udtrykker så stærkt i salmen "Herren han har besøgt sit folk" (DDS 349) hvor Jesu gravlæggelse og opstandelse sammenstilles med talen om det forkyndte ord:

Blegt som et lig var livets ord,

dødt det os lå på tunge,

Ånd dog fra Herren i det fór,

engle derom vil sjunge.

Synger da med i højen sky:

Ordet stod op af døde,

lyder i Åndens kraft på ny,

tænder, så tunger gløde!

Biblens ord må i bøn om Helligånden forkyndes og høres og deles for at det bliver Ordets ord til os.

Derfor er gudstjenesten også det sted hvor vi mere end noget andet sted møder ham som har al myndighed og autoritet, og hvor hver vores afledte autoritet udøves og genkendes til Kristi legemes opbyggelse.

Gudstjenesten er også bekendelsens sted. De vigtigste symboler: dåbsbekendelsen (den apostolske trosbekendelse) og højmessebekendelsen (den nicænske trosbekendelse) har deres plads her. Med Irenæus' ord er trosbekendelser sandhedens eller troens rettesnor men de er det som udtryk for kirkens modtagelse af apostlenes og biblens vidnesbyrd om Livets Ord, som udtryk for en levende erfaring. Som sådan blev troens regel videregivet til dem, som skulle døbes. Som sådan bliver de troens tilbedende svar på evangeliet, når vi i det forkyndte ord hører Skaberordet, som blev kød til vor frelse. Derfor er det så smukt når vi i transmissionen fra julenat i Peterskirken ser paven knæle under den tilbedende stilhed efter ordene. "... og

blev menneske." (En praksis, som vi i Bethlehemskirken har overført til hver højmesse).

De øvrige trosbekendelser er god hjælp til at fastholde centrum i troen, men p.gr.a. den megen polemik mod anderledes troende i de lutherske bekendelser, bliver de højere grad redskaber til indirekte erkendelse end til tro som en erfaret relation med den gode hyrde. De får en juridisk karakter snarere end en kerygmatiske, forkyndende karakter.

Til sidst lidt om autoritet i folkekirken. I vores kirke sammenblandes det verdslige og det åndelige regimente, men på en sådan måde at det verdslige regimente har magten. Menighederne er ikke frie til at udtrykke deres tro og lydighed mod Ordet i efterfølgelse af den gode hyrde; gudstjenesterne skal autoriseres af den verdslige øvrighed; konfessionsløse fakulteter rådgiver i læresager og uddanner præster, og kirkeretten er blevet forvaltningsret. Kirken ledes i overensstemmelse med statskirkeretten, hvis retskilder alene er de retsregler, som er udfærdiget af statsmagten/folketinget: Grundlovens bestemmelser, almindelige love, kongelige anordninger samt ministerielle bekendtgørelser, cirkulærer, regulativer, retssædvane og domstolsafgørelser. Alle disse regler kan håndhæves ved hjælp af sanktioner.

Der spørges ikke efter sandhedens eller troen regel, om en lovgiven praksis stemmer overens med Biblen, om det er en praksis der giver Kristus hans ære og som bringer de ængstede samvittigheder trøst. Det betyder at autoriteten i folkekirken er baseret på magt og på folketingets overvejelser om hvordan kirken bedst udfylder sin rolle som en gren af den offentlige forvaltning. Derved tages mere hensyn til den folkelige opinion end apostlenes vidnesbyrd om Kristus, frelsen og et liv i efterfølgelse. Samtidig ledes kirken lokalt af menighedsråd, som ikke nødvendigvis har en levende tro eller lever med i disciplenes fællesskab om Ordet og sakramenterne. Man kunne sige det sådan, at udviklingen i folkekirken har betydet, at vi fra at være Kristi kirke i det danske folk og i den forstand folkelig er blevet Folkets kirke som en del af den offentlige forvaltning.

Konkluderende vil jeg hævde, at den enkelte kristnes autoritet udspringer af hans eller hendes levende trosrelation til Jesus Kristus – og det gælder også ledere, diakoner, præster og biskopper – og ikke af en position eller rolle. Den kristnes autoritet hænger sammen med hans/hendes autenticitet – om troen afspejles i livsførelse, i relationer og ord, at der er en villighed til at dele sin egen trosrelation med Gud-i-Jesus Kristus med andre. Den kristnes autoritet er forbundet med kraft, når hun eller han tjener med den eller de gaver, som Helligånden har givet hende eller ham.

Kirkens autoritet beror på dens sendelse fra Jesus. Denne autoritet opfattes som autentisk hvis den er tro mod Guds selvåbenbaring i Jesus Kristus som bevidnet i skrifterne og erfaret i bønnens og gudstjenestens fællesskab med ham, når vi samles om Ordet og sakramenterne. Autoriteten og autenticiteten styrkes, når kirken ved Helligånden hjælp udfolder den én gang overleverede tro på en måde som møder mennesker i et sprog og på en måde, som gør Kristus nærværende, kalder mennesker til tro, omvendelse og heliggørelse.

Autoriteten i kirken kan med andre ord ikke skilles fra et liv i Kristi efterfølgelse, for kirken er disciple på vandring med deres Mester og Frelser som delagtige i Jesu sendelse fra Faderen.

En enorm skare

Prædiken af René Yde ved votivmesse for Helligånden: Ap. G 8,14-17 & Joh 14,23-31

Ved denne messe - og ved hele dette landskonvent - har vi Helligånden som tema. Vi betragter hans virke og betydning for kirken, men det er ikke pinse endnu. Om 9 dage skal vi fejre Pinsedag, Helligåndens komme over kirken, og derfor vil vi ikke her og nu tage for meget forskud på festlighederne og tale om Helligåndens komme i pinsen, men vi vil tale om Helligåndens virkninger og gerninger. Derfor vil jeg gerne tage jer med mig på en lille rejse tilbage i tiden – ikke til Pinsedag, men 31 år senere.

Det er 18. juli og året er 64 efter Kristus. Vi befinder os - ikke i Jerusalem, men 3500 kilometer længere mod vest - i Rom. I Roms sydlige ende lå Circus Maximus, hvor der blev kørt hestevæddeløb, og her opstod der en brand, som hurtigt bredte sig. Det lykkedes næsten at slukke den, men på grund af søndenvinden fik ilden tag igen og store del af Rom brændte ned i løbet af de 6 dage og 7 nætter branden hærgede.

Det var en katastrofe og folk var ulykkelige og i en sådan situation, så er det en del af menneskets faldne natur at prøve at finde en syndebuk og begynde at smede rygter. Hvem er det i sådan en situation nemmest at skyde skylden på? Magthaverne og de store i samfundet! Derfor begyndte der at versere rygter om, at Kejser Nero selv havde påsat branden, ja, man fortalte

rygter om, at han havde spillet lyre og reciteret sit digt om Trojas fald, mens han havde betragtet Roms brand.

Kejser Nero havde behov for at aflede opmærksomheden fra sig selv og give nogle andre skylden. (Sådan er politikere jo.) Han overvejede først at bruge jøderne i Rom som synderbukke, men det kunne han ikke, fordi hans kone var interesseret i jødedommen og var blandt de gudfrygtige hedninger. Hvad så? Jo, hvad med denne her nye jødiske sekt, de kristne, de måtte kunne bruges. Derfor befalede Kejser Nero, at de kristne skulle forfølges og indfanges, tortureres og henrettes.

Alt dette kan man læse om hos den romerske historiker Tacitus, der i sine berømte Annaler, bog 15 kapitel 44, skriver, at "en enorm skare (kristne) blev dømt, ikke så meget for forbrydelsen at brænde byen af, som for had mod menneskeheden."

Dette er faktisk første gang, vi hører om de kristne i den verdslige historiskrivning. Det er første gang, de kristne træder ind på historiens scene. Det vi skal lægge mærke til her, er udtrykket "en enorm skare." Tacitus er en meget pålidelig historiker og er endog meget nøjagtig med antal og mængdeangivelser, så når han taler om "en enorm skare kristne," så mener han det.

Ifølge den ikke-kristne, ja faktisk kristendomsfjendtlig historiker Tacitus, så var der altså i år 64 en enorm skare af kristne, som kunne forfølges og dømmes i Rom. Hvad er det vi hører i Tacitus' udtryk? Vi hører et ekko af pinsen. Vi hører et ekko af de 3000 der blev omvendt og døbt ved Peters prædiken på Pinsedag og de 5000 mænd, der kom til tro et par dage senere, da Peter helbredte den lamme mand. Roms brand er kun 31 år efter Pinsedag. Derfor beviser den enorme skare af kristne i Rom Helligåndens komme og den eksplosion af liv og kærlighed og nåde, som var en følge heraf.

Helligåndens guddommelige komme over kirken er den eneste forklaring på, at en ny religion som kristendommen kunne brede sig så hurtigt og så langt, som Tacitus beskriver det for os. Gennem sekulær historie møder således vi et bevis for Helligåndens komme og den virkning, han havde på hjerterne.

Dette udtryk hos Tacitus er et ekko af pinsen. De kristne bredte sig som svampe efter regn. Fra Jerusalem til Samaria og over hele Romerriget og hele den dakendte verden som en løbeild, fordi Helligånden på Pinsedag faldt som en bombe af liv og nåde. Dette var ikke blot en stilfærdig vækst. Dette var en eksplosionsagtig brand, som Helligånden antændte.

Helligånden kan virke på denne måde og dette må vi bede om, at han vil gøre på ny. Vi må bede om, at Helligåndens kraft må komme over os, ligesom han kom over de første kristne.

Helligånden er en virksom kraft, der kan styrke os og alle kristne til at leve et mere autentiske kristenliv, forkynde evangeliet for menneskeheden og skabe ny kristne, så antallet af de frelste kan blive fuldt.

Vi må gennem bod og bøn søge ilden fra det høje og regnen fra Guds Himmel, så vi kan blive brændende varme kristne, der bringer det livgivende vand til den tørstende menneskehed. Vi må gennem bøn og nådemiddel søge at fyldes på ny af Helligånden, så nådegaverne kan få frit løb i vor menighed og i vor kirke. Vi må i Åndens kraft bringe evangeliet ud til alle mennesker, mens vi selv søger vores egen helliggørelse og fornyelse i livet fra Gud. Vi må søge tilgivelse for vore synder og bede om, at Helligånden må blive en brændende ild i vore hjerter. I dåben fik vi del i Kristi opstandelse og vi blev genfødt ved vand og Helligånd. I konfirmationen fik vi - efter aflæggelsen af den gode bekendelse - Guds segl og udrustning til at leve som sande kristne, som konger og præster i den nye pagts folk - og vi har endnu muligheden for at lukke denne nåde op i vores hjerter og i vore sjæle.

Helligånden kom over de døbte i Samaria, da apostlene lagde deres hænder på dem. De modtog konfirmationens nådemiddel og fik del i Helligåndens gaver. Lad os i stadig bod og bøn forny vor dåbs nåde og udrustning med Helligåndens kraft, så vi kan være autentiske vidner om Kristus, både gennem vore liv og gennem vort vidnesbyrd. Lad troen og nåden, som vi taler om, blive en virksom og virkelig realitet for os, så Åndens gaver kan kendes på os. Lad Helligånden komme over os på ny, så vi ikke mere er lunke og sløve vanekristne, men levende, åndsbårne vidnesbyrd om vor Herre Jesus og om Helligåndens kraft for verden, for vore medkristne, for Nørrebro, for Danmark og indtil verdens ende. Vi må bede Gud sende sin Helligånd som en bombe i vores menighed og virke - ikke til ødelæggelse, men til liv og til salighed og nåde. Måtte Helligånden oplyse sjæl og sind, så endnu en enorm skare af mennesker kan blive kristne og nå til erkendelse af sandheden, troens vished og Helligåndens nåde og liv og kraft.

Vesper-andagt ved René Yde: Ap. G 1,8-9

I disse dage ved Kirkelig Fornyelses Landskonvent har vi betragtet Helligånden, hans væsen og gerninger. Vi har lært, at han ikke er bundet af de ydre former og de ydre ting. Helligånden blæser, hvorhen han vil og vi hører hans røst. Gud kan ved sin Ånd bryde ind i vor verden og pludseligt og uventet skabe liv og vækst og fornyelse, hvor og når han vil uden at vi kan vide det, forudse det eller kontrollere det. På den anden side, så har Helligånden også bundet sig til de ydre former og de jordiske elementer, så vi har steder at gå hen, når vi vil søge Ånden. Gud er fri til at virke udenom og uafhængigt af sine indstiftelser, men vi er bundet til dem. Hvis vi vil søge Ånden og vokse i kærlighed og kristenliv, så er vi henvist til de kanaler for Guds nåde og Åndens skabende liv, som Gud selv har givet os. Vi må søge Gud i det udvortes ord, i bibelen og forkyndelsen. Vi må søge Gud gennem de hellige sakramenter og nådemidler, ja gennem hele kirkens liv, for det er der, han har lovet han vil komme til os. Man har sagt, at højkirkelighed er materialiseret karismatik og det er rigtigt. Ordet blev kød ved Åndes overskyggelse. Ordet kommer til elementerne og sakramentet opstår. Normalt og under ordinære omstændigheder, så kommer Ånden ikke til os uden det ydre ord og uden de ydre nådemidler, men det kan ske på ekstraordinær vis, når vi mindst venter det. Vi mennesker er både ånd og legeme og derfor har vi brug for, at ånden bliver kød. Det fysiske og det åndelige er ikke modsætninger, men de supplerer hinanden. Ånden skal netop materialiseres og blive konkret og håndgribelig for os gennem de ydre ting. Kraften fra det høje er på vej. Vi skal døbes med Helligånden om ikke mange dage. Ånden kommer til os gennem det ydre bibelord og han kommer til os i dåben og nadveren, fordi sådan har Gud villet det. Derfor skal vi søge til kirkens hus og arbejde, når vi vil søge at fyldes med Guds Ånd og af hans nåde og kærlighed. I kirkens liv og ved hendes nådemidler skal vi søge den Åndens fylde, som Jesus har lovet os. Dette skal vi gøre i tro, mens vi løfter øjnene mod Himlen og venter med længsel på Jesu genkomst på himmelens skyer. Amen.

Program for Sankt Ansgar Fællesskabet

Søndag 22.01.2023 kl. 17 Tredje Søndag Efter H3K
Torsdag 02.02.2023 kl. 19 Kyndelmisse
Søndag 26.02.2023 kl. 17 Første Søndag i fasten
Tirsdag 07.03.2023 kl. 19 Hverdag i fasten
Søndag 26.03.2023 kl. 17 Mariæ Bebudelse
Torsdag 06.04.2023 kl. 11 Skærtorsdag
Fredag 07.04.2023 kl. 14 Langfredag
Lørdag 08.04.2023 kl. 21 Påskeaften
Søndag 23.04.2023 kl. 17 Anden Søndag efter påske
Tirsdag 02.05.2023 kl. 19 Som på Tredje Søndag efter påske
Torsdag 08.06.2023 kl. 19 Kristi Legems fest (og årsmøde)
Søndag 18.06.2023 kl. 17 Anden Søndag efter Trinitatis

KIRKELIG FORNYELSE's landskonvent 2023

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE afholder landskonvent med generalkapitel ved Kristi Himmelfart den 18. og 19. maj. Det foregår i Kingos Kirke og menighedslokaler Nanasgade 35, København N.

Hjemmesiden

Kirkelig Fornyelses og Sankt Ansgar Fællesskabets hjemmesider er under om- og sammenlægning for at forenkle administration og tilgængelighed. Alt er endnu ikke på plads. Hjemmesiden findes under www.ansgarius.dk

Modtag meddelelser

Kom på SAF's og FKF's mailliste; bl.a. om foredrag i SAF. Henvendelse til Chr. Rønneberg, e-post: ankerstjerne_roenneberg@hotmail.com.

RE-FORMATIO

udgives af Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE

Redaktion: FKF's bestyrelse. Ansv. red. Henrik D. Gautier

Formand for FKF: Henrik D. Gautier, Femte Juni Plads 10, 2000 Frederiksberg; E-post: hdg@privat.dk Tlf: 30551272

Næstformand: Chr. Ankerstjerne Rønneberg, Sdr. Fasanvej 20, 2000 Frederiksberg. Tlf. 40449204

Kasserer: Nete Marie Hjorth Madsen, Gillesager 268, 5. tv. 2605 Brøndby. Tlf. 36757165, e-post. nmhjorthmadsen@gmail.com

Bankforbindelse: Danske Bank, Reg.nr. 1551; kontonr. 2 08 81 42

Ved overførsel fra udlandet: SWIFT-BIC: DABADKKK, IBAN: DK25 3000 0002 0881 42

Adresseændringer meddeles kassereren! – Vigtigt!

Abonnement Re-formatio: Henvendelse til redaktionen. Pris 100 kr. Re-formatio udsendes 2 gange årligt. Deadlines 1/3 og 15/10.

Hjemmeside: www.ansgarius.dk

Artikler, anmeldelser, indlæg, annonceringer mv sendes til ansv.red.

Indhold:

Kirkelig Fornyleses symbol: Helligåndsduen s.2

Prædiken til Kristi himmelfartsdag 2022 ved Jan Bjerregaard s.3

Autoriteten i Kirken ved Ole Skjerbæk Madsen s.6

Prædiken til votivmesse for Helligånden ved René Yde s.19

Vesperandagt over Åndens gerninger og væsen ved René Yde s.22

Kalender. Hjemmeside. Meddelelser s.23
